

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۱۵ دقیقه

نام آزمون: فلسفه ۱۲ درس ۴ تستی

تاریخ آزمون:

۱ با ترتیب در رابطه به علت تامه و ناقصه نمی توان گفت

- ۱ اولی هم لازم است و هم کافی
- ۲ دومی لازم است، ولی کافی نیست.
- ۳ دومی وجوب دهنده است و نه وجود دهنده
- ۴ اولی همواره وجود دهنده است.

۲ کدام فرض در رابطه علت و معلول نادرست است؟

- ۱ در حقیقت نفی علیت برابر با قبول صدفه و اتفاق است.
- ۲ هیچ یک از علل ناقصه به تنهایی وجوب دهنده به معلول نیستند.
- ۳ اصل وجوب علی و معلولی لازمه اصل علیت است.
- ۴ عامل ایجاد معلول، همان امکان ذاتی معلول است.

۳ کدام یک از موارد زیر، مورد قبول صریح هیچ یک از فلاسفه نبوده است؟

- ۱ حتمیت میان علت و معلول
- ۲ وجود معلول بدون وجود علت
- ۳ سنخیت میان علت و معلول
- ۴ عدم وجود غایت در جهان

۴ ابن سینا در کدام کتاب خود درباره «شانس» و «اتفاق» سخن گفته است؟

- ۱ اشارات و تنبیهات
- ۲ الهیات نجات
- ۳ دانش نامه علایی
- ۴ الهیات شفاء

۵ هر یک از مفاهیم «حتمیت در نظام هستی»، «تناسب و نظم» و «پیوستگی و ارتباط» به ترتیب از نتایج کدام اصول فلسفی است؟

- ۱ وجوب بخشی علت به معلول - علیت - سنخیت علت و معلول
- ۲ وجوب بخشی علت به معلول - سنخیت علت و معلول - وجوب بخشی علت به معلول
- ۳ وجوب بخشی علت به معلول - سنخیت علت و معلول - علیت
- ۴ علیت - وجوب بخشی علت به معلول - سنخیت علت و معلول

۶ کدام گزینه درست است؟

- ۱ انکار غایت مندی جهان موجب می شود که نتوانیم علت پدیده را کشف کنیم.
- ۲ آن دسته از فیلسوفانی که به علت العلل معتقد نیستند، غایت مندی زنجیره حوادث را انکار می کنند.
- ۳ برای پدید آمدن معلول تنها وجود علت ناقصه کافی است.
- ۴ کسی که وجوب علی و معلولی را نپذیرد، اقدام به هیچ کاری نخواهد کرد.

۷ در پرتو کدام اصل، نظام جهان انتظام می یابد و در اندیشه ما به صورت دستگاهی مرتب و منظم درمی آید؟

- ۱ بطان تسلسل علل
- ۲ سنخیت علت و معلول
- ۳ ضرورت علی و معلولی
- ۴ علیت

۸ وجه اشتراک علت ناقصه و تامه در کدام گزینه به خوبی تبیین شده است؟

- ۱ هر دو شرط لازم و کافی برای تحقق معلول هستند.
- ۲ عدم هر یک عدم معلول را در پی خواهد داشت.
- ۳ فقط عدم علت تامه شرط عدم تحقق معلول است.
- ۴ هر دو شرط کافی برای تحقق معلول هستند.

۹ اعتقاد حافظ در این بیت «گر انگشت سلیمانی نباشد / چه خاصیت دهد نقش نگینی» با کدام گزاره برابر است؟

- ۱ اگر یک ذره را برگیری از جای
- ۲ تا نبارد ابر کی روید چمن
- ۳ گندم از گندم بروید جو زجو
- ۴ اول ای جان دفع شر موش کن
- ۱ خلل یابد همه عالم سراپای
- ۲ وانگهان در جمع گندم، جوش کن

۱۰ آثار و نتایج اصول علیت، سنخیت و وجوب بخشی علت به معلول در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱ نظم و انتظام در جهان از اصل سنخیت حاصل می‌شود - ارتباط و پیوستگی میان اشیاء طبیعت از اصل وجوب بخشی حاصل می‌شود.
- ۲ ارتباط و پیوستگی میان اشیاء طبیعت از اصل سنخیت حاصل می‌شود - قطعیت و حتمیت در نظام هستی از اصل وجوب بخشی حاصل می‌شود.
- ۳ قطعیت و تخلف ناپذیری نظام هستی از اصل علیت حاصل می‌شود - ارتباط و پیوستگی میان اشیاء طبیعت از اصل سنخیت حاصل می‌شود.
- ۴ تکیه‌گاه دانشمندان برای تحقیقات علمی از اصل سنخیت حاصل می‌شود - قطعیت و حتمیت در نظام هستی از اصل وجوب بخشی حاصل می‌شود.

۱۱ کدام گزینه درباره نظر فیلسوفانی که به علةالعلل معتقدند، نادرست است؟

- ۱ برای مجموعه هستی یک علت حقیقی قائل هستند.
- ۲ هر فرآیند طبیعی هدف خاصی را دنبال می‌کند.
- ۳ هر سیر تحولی در طبیعت سرمنزلی تعیین شده دارد.
- ۴ انسان‌ها می‌توانند همه این اهداف را کشف کنند.

۱۲ درباره معانی مختلف اتفاق کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ آن دسته از فیلسوفان که علةالعلل را قبول دارند، اتفاق به معنای نبودن هدف و غایت را نمی‌پذیرند.
- ۲ رابطه حتمیت میان علت و معلول وجود ندارد.
- ۳ وجود غایت و هدف در جهان را نشان می‌دهد.
- ۴ ممکن است از هر علتی هر معلولی پدید آید.

۱۳ «وقوع یک رخداد پیش‌بینی نشده، بدون وجود یک علت خاص» به کدام یک از معانی اتفاق اشاره دارد؟

- ۱ اول
- ۲ دوم
- ۳ سوم
- ۴ چهارم

۱۴ اگر کسی معنای دوم اتفاق را پذیرفته باشد، همه موارد زیر جز را باید بپذیرد.

- ۱ وجود هرج و مرج در جهان
- ۲ عدم انجام هیچ فعالیتی
- ۳ بی‌اعتباری تمام علوم
- ۴ کشف علت پدیده‌ها

۱۵ در رابطه با مورد زیر نمی‌توان گفت

«دانش آموزی همه شرایط لازم برای قبولی در یک امتحان را دارد؛ اما به دلیل تصحیح نادرست برگه، موفق به قبولی در امتحان نمی‌شود.»

- ۱ اتفاق در معنای اول واقع شده است.
- ۲ علت تامه قبولی در امتحان به وقوع نپیوسته است.
- ۳ پیوستگی اجزای جهان انکار نشده است.
- ۴ اتفاق در معنای چهارم به وقوع پیوسته است.

۱۶ کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل نمی‌کند؟

پذیرش معنای اتفاق

- ۱ اول - تنها با انکار اصل وجوب علی محقق می‌شود.
- ۲ دوم - تنها با انکار اصل سنخیت محقق می‌شود.
- ۳ سوم - با عدم پذیرش علةالعلل ممکن است.
- ۴ چهارم - قابل انکار نیست.

۱۷ با معنای اول اتفاق

- ۱ همه فیلسوفان موافقند.
- ۲ فلاسفة اروپایی موافق و فلاسفة مسلمان مخالفند.
- ۳ هیچ فیلسوفی موافق نیست.
- ۴ فلاسفة مسلمان موافق و فلاسفة اروپایی مخالفند.

۱۸ کدام یک از موارد زیر وظیفه فیلسوف نیست؟

- ۱ بررسی مسائل پیرامون وجود
- ۲ نقد و تصحیح مفاهیم عامیانه
- ۳ معرفت‌شناسی
- ۴ بررسی مسائل خاص هر فلسفه‌های مضاف

۱۹ معنای متفاوت اتفاق از کدام عبارت قابل استنباط است؟

- ۱ اعتقاد به این معنای از اتفاق برابر است با دست کشیدن از هر فعالیتی
- ۲ قبول این نوع از اتفاق یعنی عالمی پریشان و آشفته
- ۳ نپذیرفتن این معنای از اتفاق مورد اتفاق همه فلاسفه است.
- ۴ کسی که با این نوع اتفاق موافق است می‌گوید از قضا سرکنگبین صفرا فزود

۲۰ اعتقاد به عبارت « آدمی را که بخت برگردد اسبش اندر طویله خر گردد، با کدام گزاره وجه مشترک دارد؟

۱ از قضا سرکنگبین صفرا فزود	روغن بادام خشکی می‌فزود
۲ اتفاقاً شاه شد روزی سوار	با خواص خویش از بهر شکار
۳ به آب زمزم و کوثر سفید نتوان کرد	گلیم بخت کسی را که یافتند سیاه
۴ روزی نگر که طوطی جانم سوی لب	بر بوی پسته آمد و بر شگر اوفتاد

پاسخنامه تشریحی

۱) علت تامه = وجوددهنده، وجوبدهنده، علت کافی و لازم است. ۱ ۲ ۳ ۴

علت ناقصه = وجوددهنده، وجوبدهنده، ولی علت کافی نیست و تنها علت لازم است.

۲) اگر فرض کنیم که امکان ذاتی معلول برای ایجاد آن کفایت می‌کند و نیازی به علت نیست در دام صدقه و اتفاق اسیر خواهیم شد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۳) معنای اول اتفاق را هیچ فیلسوفی به صورت صریح نپذیرفته است. این معنا از اتفاق به این معنا است که میان علت و معلول ضرورتی وجود نداشته باشد یا معلول بدون وجود علت به وجود بیاید. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۴) ابن‌سینا در «الهیات شفاء» درباره «شانس» و «اتفاق» سخن گفته است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۶) بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

گزینه ۱: انکار اصل سنخیت موجب می‌شود که نتوانیم علت پدیده‌ها را کشف کنیم.

گزینه ۳: برای پدید آمدن معلول، علت تامه لازم است.

گزینه ۴: کسی که سنخیت علی و معلولی را نپذیرد، اقدام به هیچ کاری نخواهد کرد.

۷) نظم هستی و مرتب بودن دستگاه آفرینش در اثر فهم اصل سنخیت در اندیشه ما ادراک می‌شود. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸) عدم هر یک از علل تامه یا ناقصه عدم معلول را در پی خواهد داشت. اما فقط وجود علت تامه است که وجود معلول را محقق می‌سازد. هر دو شرط لازم برای تحقق معلول هستند اما فقط علت تامه شرط کافی است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

تحقق معلول هستند اما فقط علت تامه شرط کافی است.

۹) در بیت صورت سؤال اعتقاد حافظ بر این است که برای تحقق یک معلول مجموعه‌ای از عوامل باید باشند تا (علت تامه) آن معلول به وجود آید. این معنا به خوبی ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

در گزینه ۴ هم مشهود است. یعنی دفع موش به‌عنوان یکی از عوامل برای نگهداری گندم در انبار باید تحقق یابد. در گزینه‌های ۱ و ۳ بر اصل سنخیت تأکید شده است. در گزینه ۲ به رابطه علیت اشاره می‌کند.

۱۰) نظم و انتظام و قانونمندی و تکیه‌گاه دانشمندان برای تحقیقات علمی از اصل سنخیت، ارتباط و پیوستگی میان اشیاء طبیعت از اصل علیت، قطعیت و تخلف‌ناپذیری ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

و حتمیت در نظام هستی از اصل وجوب بخشی علت به معلول

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: درست - نادرست

گزینه ۲: درست - نادرست

گزینه ۳: نادرست - نادرست

گزینه ۴: درست - درست

۱۱) این دسته از فیلسوفان برای مجموعه هستی یک علت حقیقی قائل هستند و می‌گویند که هر فرایند طبیعی هدف خاصی را دنبال می‌کند و سرمنزلی تعیین‌شده دارد؛ اگرچه انسان‌ها به‌علت محدودیت‌های علمی نتوانند همه این علت‌ها را کشف کنند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۲) معانی مختلف اتفاق نهایتاً منجر به انکار غایت‌مندی جهان شده و مانع پذیرش هدف‌مندی آن می‌شود. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۳) این مطلب وقوع یک معلول بدون وجود علت را بیان می‌کند که همان معنای اول اتفاق است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

نکته: معنای چهارم اتفاق مطابق با اصل علیت است، نه برخلاف آن.

۱۴) کسی که معنای دوم اتفاق را پذیرفته باشد، نمی‌تواند دانشمندان را به کشف علت پدیده‌ها دعوت کند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۵) گاهی اوقات از اجزای علت تامه یک چیز ناآگاهیم و فکر می‌کنیم که تمامی اجزای علت وجود دارد ولیکن معلول به وجود نمی‌آید. این مطلب مرادف با معنای اول اتفاق نیست. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۶) پذیرش به معنای اول اتفاق هم با انکار اصل علیت و هم با انکار اصل وجوب علی محقق می‌شود. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۷) فیلسوفی یافت نمی‌شود که به‌طور صریح با معنای اول اتفاق موافق باشد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۸) فیلسوف در فلسفه‌های مضاف به بررسی مبانی آن علم می‌پردازد، نه مسائل آن. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۹) اتفاق به معنای اول مورد مخالفت همه فلاسفه بود. اما اتفاق به معنای دوم که اصل سنخیت را انکار می‌کرد، مورد پذیرش برخی فلاسفه اروپایی بود. سایر گزینه‌ها نیز به انکار اصل سنخیت اشاره دارد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۲۰) عبارت صورت سؤال در واقع نقض اصل سنخیت است که با استفاده از مفاهیمی مانند شانس و بخت این نکته را القا می‌کند که انسان بدشانس ممکن است اسبش به خر تبدیل شود. در عبارت اول این بیت شعر از مولوی می‌خواهد نقض اصل سنخیت را بیان کند. در گزینه دو اتفاق به معنای همراهی و معیت است و با هیچ‌یک از اصول عقلانی علیت، وجوب و سنخیت تعارض ندارد. در گزینه ۳ بر نقش سرنوشت و حتمی بودن سرنوشت هرکسی اشاره دارد و لزوماً به معنای اتفاق نیست. در عبارت ۴ اتفاق به معنای چهارم است یعنی رخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

پیش‌بینی نشده.

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴

۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴

۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴

۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴